

L'IGNORANCIA

SETMANARI POPULAR MALLORQUÍ

REDACCIO Y ADMINISTRACIO

PALMA: P. A. Maura, 18

INCA: C. de la Murta, 5.

SONARÀ CADA DIJOURS SI TÈ BUF A SES GANYES

PAGAMENT A LA BESTRETA

Un Trimestre, UNA Pesseta

Un número solt, CINC cts.

L'orfeó Mallorquí

Entre les institucions, qui viuen allunyades de tota cosa oficial, i fins i tot oblidades de la gent *qui mana*, en tenim una a Mallorca que fa el seu camí lentament, però serenament i ferma: *L'Orfeó Mallorquí*.

Fa anys que el coneixem i l'estimam.

Quant era nin tenia uns quants companys d'escola—, que s'han fet en Rosselló, i en Canet—que me feien molta d'enveja: tenien bona veu de triple i cantaven a l'*Orfeó*. Per mí, per la meua ànima d'infant, aquells nins eren més venturosos, que nosaltres: estaven iniciats en un misteri que nosaltres no coneixem.

Anit passada, el nostre *Conrador* feia festa. El nostre *Conrador*, es un homo de bona fé, qui té en la seva vida, el mateix lema que l'*Orfeó*: la *Constancia*. Per ell, no hi ha obstacle que no sia vençut, ni dificultat que no se disolga. Ell i l'*Orfeó* són una mateixa cosa, perque per ell, aquell chor és la nineta dels seus ulls. I pels coristes, *D. Antoni*, es el pare i el bon amic.

Per això no era fora de llei que anassin a donar-li els molts anys! Que eil els-e rebés, amb los braços uberts. I sobre tot, que l'*Orfeó* com a tal, hi dugués la *senyera* i cantàs cançons de joia.

El vàrem tornar sentir.

La impressió estètica que'ns causa fou encara més fonda qu'altres vegades. Quin encant sentir aquelles sexanta o setanta veus qui canten com si fos el murmuri d'una font! Quin domini de si mateixos! Quin senyoriu de la seva veu!

La concurrència selectíssima gaudí de tan bell espectacle, i en fruí fundament. Així haurien d'esser les festes: Però no tot-hom és El *Conrador*, i per lo tant,

no te els medis de donar tan bons menjars.

A les jovenetes qui quant acaben la seva tasca quotidiana, amb una flor al cap i un somris a la boca van a modular armonies; als infants qui se someten alegres i satisfets a la disciplina de la casa, i an els homes qui amb una serietat i solemnitat de sacerdoci, dediquen els seus esplais an el culte de la música, les retem l'humil tribut de la nostra admiració.

Ell és un exemple. Perque segueix el seu camí. Cap amunt, sense esperar res de ningú. Sense demanar més que l'aplaudiment de la seva consciència i de la seva ànima saturada d'art.

Cap amunt sempre.

EL SEMBRADOR.

Roses i estrelles

Contemplant embadalida una clara i dolça nit, l'estalada'm pareixia talment un roser florit;

i admirant tals maravelles pensava interiorament: «Son hermoses les estrelles! Son roses del firmament!»

I llavors, calant la testa, m'afin vora el meu costat un roser, cara xalesta de roses tot carregat,

qui par que'm digués: «Tu goses de lo qu'admires aquí? I doncs, jo crec que les roses son estrelles de jardí.»

—Si—vaig respondre—Més elles no despedeixen claror,

—Es cert, però les estrelles tampoc no fan gens d'olor.

I es ben ver. Si les estrelles son roses sense perfum, les roses seràn estrelles; però estrelles... sense llum!

Rosa de tot l'any.

A la fresca de ca s'Andritxol

—Hola! Vicentó. Que hi ha de nou. Quant de temps sense veurer-nos!

—Si mestre Bernat; som estat tres mesos a Montuiri, però tot-d'una que sa caló va dir *aquí som jo*. cap a Ciutat s'ha dit, i anem a pendre la fresca de la mar a ca s'Andritxol. Després de tot, a la vora del braser de ca'n Gil ja quedarem aixis.

—Tens raó, i aquí venc cada dia, quant he sopat, a prendre la fresca, que creu-me, es el millor punt de Ciutat. Tià; dú un café p'en Vicens.

—No mestre Bernat, més m'estim *grassiosa*.

—Cafè has de pendre, no faltava més. En primer lloc, an el còs donau-li sempre calent per dedins i fresc per defora; i llevonxes que amb lo que val una *grassiosa*, com dius, tú, pots prendre tres cafès.

—Mestre Bernat, amb vos no hi vui peres, venga café i s'es acabat.—I que tal aquestes eleccions per aquí... A Montuiri votarem.

—Idò mira, Vicens; Deu esser un dels pocs punts del món que hi votaren; però com tot lo món es món, fora Montuiri, resulta que si votaren a Montuiri, votaren fora del món.

—Mestre Bernat, vos estau molt fresquet...! vos dic que votarem.

—I qui votareu?

—Votarem aquests quatre senyors que mos insposaren de Madrid.

—Veus, Vicens; aquí esta es tal. Si hagueu votat un pagés, qui endemés de sebre maneljar s'arada, hagués sabut llegir i escriure, sense necesitat de fer discursos, ja tal volta aniria bé; però votar un comte, un micer i un militar, no es des meu gust; senzillament perque aquets senyors no saben que es conrar la terra amb la suor del front, aixis com va dir Deu nostre Senyor; i naturalment qui es sabater que fassi sabates.

—I que no d'hi ha molts de diputats conradors...?

—Molts, has dir? Ni un...! Figuret Vicens, que de quatre-cents-vuit diputats que formen el congrés espanyol, no més ha sortit un diputat agrari; tots els altres son moltíssimes de coses; però agricultors de cap casta.—Ja estàm ben arreglats. Ja veuràs com aquests quatre-cents-set diputats no faràn devallar ses subsistències. Molts

de discursos, molt de patriotisme; però, paga pagès.

Entra l'amo Antoni a cà s'Andritxol, agafa una cadira i và seure en mig del camí del tranvia qui antes era de sang i ara es de foc.

—Però l'amo Antoni; a on anau tan lluny? Ell arribareu a seure dins la carretera.

—Tenc basques, mestre Bernat. Avui no es aguantador.

—Però homo, això ja es invadir el país d'una manera escandalosa.

—Ell, sabeu que n'invadiu de coses, vultros ciutadans, a els pagesos. Figurau-vos que s'altre dia, quant vaig anar a votar, me digueren que no importa, perque ja estava tot arreglat, i era inútil. Bon capso! Es gros això que un llaurador quant surt de missa amb sa roba del diumenge, s'en và a votar, i li diuen: Germà; tornau-vos-ne a llaurar que ja has votat...! Això si que es una bona invasió.

—Tenia raó, l'amo Antoni; però sa costum hi fa molt, i vos ja sabeu que ses eleccions, menos a Catalunya, se feren per no votar.—Acòrden dos o quatre cap-pares, presentar en fulano i en perengano, i elecció feta.

—Ja ho val—digué l'amo Antoni—Mos taxen els productes del camp; lo que noltros hem de menester per treballar i vestir, no està taxat; i ara per final de festa, també mos vé taxat es candidat a cort... Tia, du beure!

—Que vareu sentir s'Orfeó que vengué de Figueres, mestre Bernat?

—Si, que'l vaig sentir, i també vaig escoltar es nostre, es mallorquí.

—I que tal, mestre Bernat; que hi trobareu diferència?

—Ja ho crec, en primer lloc s'orfeó mallorquí es més acabat, perque hi canten dones, i llavonses canten aquestes cançons de la nostra pagesia molt ben ajuntades, i que son una garridesa. Res, Vicens, res. Els mallorquins quant volen i diven *jo som aquí*, fan es primer paper en tot.

—Si que es vé, mestre Bernat, i Visca Mallorca!

UN CONRADOR.

Entre muntanyes

Amic, diguem. ¿Poema n'has vist més admirable que aquest de la Natura tant ric i eloqüent?

¿No sents ton cor reviurer, d'inspiració més bella mirant eixa gran obra de Deu Omnipotent?...

Que dolça que és la vida passada en el silenci del camp frescós d'Escorca que Lluch dins ell està.

Les valls verdetgen sempre baix els penyals altívols que hi brollen fontanelles que reguen horts i plà!

El garrover, l'auzina, creuant-se amb l'olivera; ombretjen els boscatjes fent perennal dosser.

L'aire tranquil murmura entre exquisits aromes de fruits i flors. Mesclant-se tot, sembla un ric verger.

Be'n plau sentir a l'auba la dolça cadenera, les aus de la garriga, la merla, el rossinyol. Si, en plau quant romp terrossos el ferro de l'arada guiada per mà forta de l'hom colrat del sol.

Tot lo del camp m'inspira; usances dels pegesos...

Salut! oh fill del poble fener, bon cristià.

Benhaja aquell que rega amb son suor la terra cumplint el sant precepte que Deu mos imposà.

Amic, aquí se gosa de calma i poesia...

M'encanta aquest paratje alegre i sanitos.

Aquí, entre muntanyes ¡que bella que's Natura! ¡Jo hi somni de desperta un somni delitos!

Una Seuvalgina

PER INFANTS..... I GRANS

FAULES

EL LLOP I L'ANYELL

Morts de set arribaren a un torrentó un llop i un anyell. Aquest se posà a beure ben avall de la corrent; aquell, al contrari, s'hi posà ben amunt.

—Per que has embrutada l'aigua quant jo bevia?—digué el llop cercant un motiu de brega.

—Que estàs loco? contestà l'innocent anyell;—si l'aigua corre [de tú cap a mí, com l'he de embrutar?

A tal resposta el llop no sabé contestar i se mossegà els llavis. Al cap d'un poc, emperò, afegí:

—Idò has de sabre que fa sis mesos, me feres, jutipiris i m'insultares.

—Sis mesos!—contestà el desditxat

anyellet—¡si jo encara no en tenc més que cinc!

—Bé,... seria ton pare...—

I tirant-se sobre la desitjada víctima, la se va engolir.

Quant els forts volen tenir raó... pobres dels débils!

EL GALL I LA MARGARIDA

Un cert gall, qui volia esser seriós i meditatiu, va trobà per casualitat una hermosíssima margalida, (*) en el mateix famer a on pellucava i cercava què menjar; i meravellat de veure-la an aquell lloc de brutícia, li digué d'aquesta manera:

—Com jeus aquí, havent-hi tantes dames qui amb molt de gust, deixarien els seus tresors més estimats, per tenir-te? Però, a mí, de res me serveixes. De molt bon gust te barataria amb un cuquet, malament sols fos tan petit com tú.

Aquella joia en poder del gall, era com el llibre mes bò en les mans d'un homo beneit.

Isop.

L'ASE I EL PORC

(d'En Iriarte)

Un ase, ja cansat del seu sufrí envejava el porquet el blan destí.

—«Jo,—deia—bé faig feina i sols menj palla; ell menja farina i fruita i no treballa.

A mí me donen verga cada dia; a ell el cuiden i'l neteljen.» Repetia aqueixa lletania queixant-se.

Més, un dia demati, despertant se, vegé com a la soll la gent anava, i a fer matances tot-hom se preparava duguent un *matador* i una caldera.

Veient com amb mà forta i lleugera al porquet donaren fi, digué'l *vident* tot tremolós, a mitja dent:

—*Si'l bon viure acaba sempre amb tal [bogiòl, que me donin bona feina i bon garrot.*

IVON.

EN LITO

IX

En terres noves

Passat aquell atac, tan furiós que, sentiat-me impotent davant un fenòmen per mí tan estrany, me feu fer posar aquell anunci, el malalt anà recobrant a poc-poc, i al cap de tres dies i tres nits, en Lito tornava a esser en Lito. Es a dir, ja tornava dur ulleres, bolins, guants, el mocadoret guaitant p'el buxacó de l'americana, etc. etc. etc.

Ningú qui'l veia notava en ell cap tramudança ni cap symptoma d'anormalitat; però, al llegidors i llegidores amigues, en Lito no era en Lito. Ben lluny n'era de la

(*) *Margalida es una flor coneguda de tot-hom; però també s'anomena així una perla; i en aquest sentit s'empra an aquesta faula.*

normalitat el meu pobre amic, encara que les apariències fossen d'una persona condreça. Com es bona veritat que, de vegades, *les apariències enganen!*

Ara ho veureu.

Ahir dematí, quant vaig anar a veure-lo com de costum, el vaig trobar que se menjava l'escuma d'una pedra de sabó que tenia entre mans:

—I que fas, desgraciat?—li vaig preguntar.

—O, res!—me respongué—Berén. El meu criat sab que a mi m'agrada molt la *naïlla* i me n'ha duïta, i ara la me menj.

—Però, i que no veus que això es sabó?

—Sabó!? Sabó!? I que es sabó? Mai havia sentit anomenar aqueixa cosa.

—Sabó—li vaig dir jo—es una pasta de sosa i oli, i serveix per fer-mos nets, o sia, per rentar-mos.

Me mirà d'una manera rara, com si estàs asforat i seguí menjant sabonera, de modo que, a mon entendre, degué fer una bona bugada del budellam.

Més fari volgué sortir a passejar i s'empenyà a posar-se els guants per calcetins, i els punys i rellotge de *pulsera* an els turmells; agafà el bastó per la virolla; i endiu-menjat d'aquesta manera m'obligà a acompanyar-lo. Volgué anar p'el Moll, p'el Born i p'els llocs on hi havia més gent. A mi, creis-me. La cara me queia de vergonya. Just devora el kiosk admosfèric de la Riba, trobarem l'amic *Buscàret de la Plana*, qui me mirà d'una manera mofeta i compassiva, i sa boqueta esqueixada de *buscàret*, mig reia irònicament. Quant devallàrem de la Riba, volia anar a agafar un esbart de gavines aturades sobre una boia del port, i poden comptar el treball i l'angunia que me costà capturar-lo. Llavors se volia tirar dins mar, i sort d'uns pescadors qui m'aidaren a durlo-m'en d'allà. Vos dic que'n vaig passar de negres; i no va esser això lo pitjor.

Passà un auto tot rebent. Jo menava el pobre Lito agafat per un braç, i ell com si la vista de l'auto l'hagués espiritat, pegà estrebada i me tirà en terra, fugint ell desesperadament darrera l'auto. Quant vaig haver midada l'acera que'm vaig aixecar, vaig veure en Lito encaicant l'auto, i com si fos cosa d'embruïment, pegà un bot de moix, s'aferrà an el parafanc, i s'enfilà a la capota qui anava aplegada, donant un susto de mort a dues senyores qui hi anaven de dins. El xofer parà, acudí un municipal corrents i sense voler escoltar les meves raons detengué en Lito i el s'en dugué... a la Justícia.

Jo l'acompanyava furtivament i sense sabre quin camí havia de prendre. Trobarem na Maria amb la ex-sogra esperava a esser, qui quant veren la feta esclafiren de riure, d'una manera insolent, qui'm va fer mal an el cor... I no vaig poder resistir p'us tantes llàstimes i m'en vaig haver d'anar a jeure. Tenia febre.

Tota la nit el cervell m'ha resplandit de les rialles insolents de na Maria i sa mare.

I en Lito?...

V. DE CAMPFLORIT

TOROS

No som un d'aquells aficionats més calents an els toros; però confés ingenuament que me costa molta pena deixar de veure una *corrida*, encara que sia de novillos o vedells. Bé sé que això de la *fiesta nacional*, es una festa de *barbarie*, però que volem que vos diga, a mi m'agraden de lo més.

Mestre Bernat, si que ho es un aficionat de lo mes *castizo* que es passetja; per ell el *Gallito* es la figura més gran de Espanya, i no pot consentir que ni en broma diguen que en *Belmonte* sia un torero més complet que *el hijo de la seña Gabriela* (al cel sia), perque a gallista no li guanya ningú.

Un parell de dies abans de la *novillada* amb cavalls que feren a Ciutat l'altre diumenge, ja me anava davant i darrera perque anàs a veure el *corral* amb ell.

—Tenen bona *lâmina*,—me deia tot serio, mentres donava beïum a un parell que havia acabat de posar li mijes sotes i empenes.

—Ja ets a veure a sa Plasa, li vaig contestar.

—I a sa prova de cavalls que no hi vé?

—No podré de cap manera.

—Però a sa *corrida* no hi faltará

—No em voldria veure d'altra, ja saps que a mi no m'en passa cap per alt.

—Que vol que hi anem plegats,—me preguntà.

—Si; homo, ja hu crec; en haver dinat puja a prendre café amb mi, i partirem junts.

El diumenge a les tres del cap-vespre ja tenia mestre Bernat a ca-meua, tot firat de corbata vermella i vestit de llista color clar (que fa molt torero), un garrot monumental devall el braç i un paquetet amb lo berenar en la mà esquerra.

—Ahir,—va comensar a dir abans de saludar,—vaig conversar amb en *Vaquero*, i me prometé que me donaria una *banderilla*.

—I que l'has de florir?

—Vès! anirà aumentar el meu museo *taurino* que es de lo més notable que hi ha en tot Ciutat, tenc una de ses sapatillas que duia n'*Espartero* quant el coiren a Palma; un poc d'arena mesclada amb sanc d'en *Machaquito*; una punta de puro que va tirar dins ca's Mahonés en *Minuto* quant va venir sa darrera vegada, s'orella...—Basta,—li vaig dir,—ja m'ho mostraràs un dia d'aquests; ara pren café i fuma aquest puro.

Va passar-se a fumar tot nirviós donant-me pressa per arribar-hi prest a fi de agafar bon lloc.

Quant arribàrem a la Plasa ja hi havia bastanta de gent; a forsa de serpentes i trepitjades conseguirem posar-mos casi a baix de tot; però vos assegure que estàvem més estrets que els grans de una magrana.

—Me pareix—deia Mestre Bernat,—que hem de passar un bon cap-vespre.

Entretengut estava jo mirant la gent que entrava, quant en Bernat sa posà a cridar

com un loco i a siular amb tota l'ànima.

—Que t'ha agafat—li vaig demanar.

—Que no hu veu?—me contestà fet un nero,—ja passa de mig minut, i es President no es sortit.

Comensà la *corrida* i amb ella el meu torment. Mestre Bernat no podia estar aturat; pegava coces an el veinat de davant; me pessigava a mi a cada *lance* de capa, i cridava desafortadament com si els picadors li posassen les *picas* a ell.

Quant caigué mort el primer toro, el públic va aplaudir i demanaren la *oreja*; cosa que va indignar el meu company qui, a lo vist, no hi estava conforme, i comensà a cridar, *fuera, fuera!* fent manades i amenaçant el pobre President amb lo bastó.

—E-hu veu,—me deia—pareix mentida que es públic siga tan ignorant. Ja en tenen ja de raó els estrangers de riure s'en de nos-tros, aplaudir una *faena* tan dolenta! Torpes, més que torpes!—cridava dirigint-se an els qui aplaudien.

—Llep germà!—va dir un pagès, gras i vermell,—posau-vos sa llengo a una altra banda; jo fas manbellètes perque li ha esvergat una estocada que l'ha fet pols.

—I a un *golletazo* indecent, deis estocada?—repliqué Mestre Bernat,—i aplaudiu un homo que ha entrat *cuarteando asquerosamente...*?

—Sa qüestió es que l'ha mort,—digué el pagès.

—Però malament; i tots els qui l'aplaudeixen mereixerien estar dins el corral en lloc dels toros.

El pagès quant se sentí tractar d'aquesta forma, encivellà cop de puny demunt el cap d'en Bernat, i li passà, la *galleta* p'el coll. La gent se aixecà dreita; vengué la policia i va posar pau; però jo amb l'escusa d'anar a fer una feina, vaig fogir d'en Bernat, i encara, no l'he tornat veure; però sé que està bó, i supòs que tot degué acabar bé, perque al meteix diumenge a vespre, cantava *canto jondo* amb veu aigordentosa a la taverna del cantó, mentres la mestressa Gertrudis l'esperava prenguent la fresca asseguda en el portai; i qui sap si a punt de fer parella amb el seu homo.

PEP DE NA SANTEMA.

EN TOFOLET

(Acabament)

No les se passava gens alegres per Vallplana. Acabades les relacions amb na Lluçia, bé hauria volgut fer de *Tenorio* per la vila, Encara no era coix, i se creia amb facultats i mereixera suficients per trastornar el cor de totes les vallplanenques; però son pare el duia ben atacat, curt de doblers, no'l deixava sortir als vespres el feia anar el camp a cuidar-se dels jornalers; i així era que s'en havia de aconortar de provar ses seduccions amb les figuereleres i cullidores, que li resultaven mes repelenques que la sabatera. Se coneix que aquesta gent no entèn de coses fines.

Morí son pare i llavors vengué el temps de donar-se bona vida. Comprà un cavall i un

carretó, i ja no deixà festa ni fira ni dijous ni dissabte que no correués la gandaina sense deixar res per vert. L'havien de veure quant amb un amic qui li feia la cort, anava dalt el carretó amb en *Blanco* trotant, el ca de bou a darrera i la cenalleta amb el gall anglès; o quant amb ses cusses ervissenques s'en anava de caçada. Vos dic que totes les atlotes sortien a mirar-lo, i que feien tot lo que podien per enganxar-lo.

La pobila de Son Ramis fou la qui'l se fé seu. Això no vol dir que no tengués els seus entreteniments amb genteta més baixa; però na Maria va esser la seva atlota formal, i ben satisfeta que n'estava la sogra, perque si bé es ver que la seva filla tenia molts de doblers, també ho era que ja començava a passar-se, i que fort i no't mogues volia fer-la senyora. Endemés, en Tòfol era bõ per tot, i tant enamorava les joves, com conquistava les sogres. Tenia tan bones paraules! era tan amorós, tan agut, tan fi; i llavors que eren molts els doblers que li havia deixats la tia!

Però el bé no es etern. Bones persones anaren a contar a Son Ramis no se quines gracies den Tòfol. Rés, coses, del temps com si un jove com ell s'hagués de fer ermità. Crec que rés seria passat perque les sogres, avui en dia, comprenen que'l jovent s'ha de divertir, i millor si es fora poble. Però al meteix temps se va dir també si un lloquet que tenia, estava empenyorat per vuit milia lliures, i la cara de la madona s'anà enfosquint, i les portes de son Ramis se tanca- ren pel festetjat festetjador.

Na Maria no fe càs de les ordres de sa mare. Les bones paraules d'en Tòfol la duien seny a perdre, així, es que seguiren les relacions i si de dia no podien, al vespre de la finestra al carrer i del carrer a la finestra, flameljaven les paraules, i els cors se desbo- caven i els ulls s'enterbolien; i moltes de ve- gades l'auha claretjava quant na Maria posa- va els ossos de plà.

No los anava molt bé an els enamorats; se trobaven massa enfora, i pel camí les parau- les perdien part del foc passional; així es que en Tòfol, qui era agoserat, va conseguir bo- tar pel corral a on hi havia una finestra més baixa. I va esser en una nit clara de prima- vera. Els estels donaven un excès de claror, l'aroma de les flors embriagava.

No's ver, Maria, que m'estimaràs sempre. I na Maria no contestava, més sos ulls lluien com si, alegassen la claror de tots els estels, i coll torçada el pit pantatjant s'oboca- va a la finestra per escursar l'espai qui la se- parava del seu amat, i aquest, falaguer bota demunt una alfàbia masella de ramellers en flor, i ses mans s'agafaren traspasant anhels, si les paraules sortiren embarbollants, i sorgí el projecte d'anar-s'en lluny, molt lluny, en- fora de llengües malvolents i de mares tira- nes. Solament el reixat s'aguantà fidel a la casa, impossibilitant la fuita de la pobila, que tota astorada, sentí remoreig dins les cases. S'obrí la porta del corral, sortiren dos missat- gers amb vergues d'ullastre, i la madona des- de el pis cridà amb totes les forces: —

Rompeu-li el cap.

En Tòfol volgué botar, i amb la pressa i

l'astorament tomba l'alfàbia, que li caigué damunt croixint-li els ossos, al meteix temps que les vergues se vinclaven bronzent da- munt el seu cos dolorit. Fugí na Maria, i els missatges esbravats, rossegaven el cos de l'e- nanorat, fins a deixar-lo defora recolzat a la llinda de la portaça.

Temps feia d'això, quant en Tòfol pogué sortir de ca-seva,

El diumenge anà a la sortida de l'ofici per veure na Maria, i amb goig inefable vejé que'ls ulls d'ella se fitxaren amorosament en sa cara amagrida; però unes quantes reveren- cies involuntaries que li fé fer el turmell es- querra tramudaren dolorosament la faz de la enamorada. Ja no s'ostigué quant passà pel costat de l'aimador ni's girà darrera per veu- re'l treguent forces de flaqueza per seguir la gentil figura. Encara hi va haver intents de seguir les conversades, més la temor minvà els esforços d'ell i la desamor guanyà el cor d'ella.

Un dia en Tòfol s'en anà del poble; la ca- sa va canviar d'amo. Se digué si aquell era a Barcelona. Al cap de temps el trobaveu a to- ta hora pel café del Replà, devora les taules de joc. En Tòfol era una ombra de lo que era estat; ombra qui's va desvanèixer poc a poc fins que un dia nos comparagué per Binicar- bó. Aquí trobà redò, protegit per l'amo'n Llorenç, i jo no sé quina mina deu haver tro- bada; però des de que hi es, el pel li llúu; i si bé es ver que no ha pogut casar-se amb la viuda de ca'n Salat, no dic que no acabi per trobar la seva proporció, i més ara que ha comprades dues quarterades de vinya i que el Secretari ha tengut un atac de gota.

Però vos assegure que treu la rifa el poble a on hi cau un homo com en Tòfol.

Xerafi des Vall.

AN ELS SUSCRIPTORS

Pregam a tots els qui no facin col·lecció de l'IGNORANCIA, qui si tenen els números 2, 4, i 10, que se prenguin la molestia d'enviar- los-mos; per que d'aqueixs números ja no'n tenim. Gracias per endevant.

UN POC DE TOT

An els nins de Japó les ensenyen d'escriu- re amb les dues mans; mentrestant, nosal- tres només sabem escriure amb una mà, i encara no tothom, per que n'hi molts qui no saben llegir ni escriure.

Ningú sab cert qui va esser el primer qui se vestí de roba de cotó; Lo cert es que'l Faraó d'Egipte qui reinava en temps de Jo- sep el Just, quant aquest li va interpretar els seus somnis, ja va manar qui'l vestissen amb túnica de cotó.

També sabem que'ls fenicis gent qui vi- via a l'altra banda de la nostra mar Medi- terrànea, cap a llevant, i qui eren tant co- merciants com ara els inglesos, ja estengue- reu l'ús del cotó per tot arreu del món alla- vors conegut.

TRENCA-CLOSQUES

TARGETA

P. ELIES ADANYER

Compondre amb les les lletres d'aquesta targeta el càrreg d'un alt personatge que, per un meritori acte que ha fet, és estat dig- ne d'admiració dins el món catòlic.

SINCATEGOREMA

Afirmació—Consonant—Animal—Planta—
Consonant—La lletra rodona—Nota musical—
Membre del cos = Subtítol dels *Trenca-*
closques.

FUGA DE VOCALS

Q . . nt . r . p . t . t g . rd . v .
. n . r . s . . n j . rd .
. q . . nt s . m . st . t f . dr .
q . . l' h . v . lg . d . c . .
l . m' h . n t . ng . d . r . b . d .

GEROGLIFIC

L : slb6 T n ci: van kr:

ENDEVINAIA

Quin plat an el món hi ha que tot-hom menja a volé i el s'entornen du tan plè com antes de comensà?

Cap Novell.

COLMOS

- 1.—Quin es el colmo d'una cosidora avara?
- 2.—I el d'un catedràtic furiós?
- 3.—I el d'anarquista?
- 4.—I el d'un descuidat?
- 5.—I el d'un jugador brut?

Rat penat.

(Solucions an el número qui ve, si som vius)

Solucions en el número passat:

Al sincategorema: *Mancor.*

A la fuga de vocals:

Si per pobre m'has deixada, que no heu sabies abans que som rica de germans i de roba una mudada.

A les endevinaies: 1.ª *Tela;* 2.ª *Sa boca.*
Als colmos: 1. *Amb que du bec.* 2. *En que s'aferra.* 3. *En que du caputxa*

En Jordi de Son Carlà